

Naar een Planmatig Beheer

16 november 2006

HOOFDSTUKKENINDELING

1.	Inleiding	3
2.	Civiele budgetten – opbouw	3
3.	Civiele budgetten – Lessen	4
4.	Wegen – Inventarisatie Arcadis	5
5.	Hubrechtsplein	5
6.	Duurzaam Veilig	6
7.	Bruggen – situatie	7
8.	Houten bruggen – de cijfers	7
9.	Beschoeiingen – situatie	8
10.	Beschoeiingen – keuze!	8
11.	Baggeren – situatie	10
12.	Baggeren – cijfers	10
13.	Gebouwen	12
14.	Speelplaatsen – situatie	13
15.	Speelplaatsen – cijfers	13
16.	Openbaar Groen	14
17.	Totaaloverzichten	16

Bijlagen deel 1:

Rapport Arcadis Wegen

Tekening Hubrechtsplein

Normen IVVP

Rapport Arcadis Bruggen en Beschoeiingen

Subsidie-aanvraag Baggeren

Planon-inventarisatie

Rapport SpeelTopVeilig

Rekenstaten Bezuiniging Groen 2007

Bijlagen deel 2:

Inspectierapporten Riolen.

1. Inleiding

Om maar met de deur in huis te vallen: de huidige onderhoudsstatus van wegen, fietspaden, houten bruggen, beschoeiingen, sloten (bagger), en speelplaatsen voldoet absoluut niet aan de daaraan te stellen eisen. Dit vergt, naast een inhaalslag waarmee de komende 3 jaar ca. €5 miljoen gemoeid zal zijn, tevens de bereidheid daarna het niveau te handhaven door op een planmatig, op objectiveerbare normen gebaseerd, beheer toegesneden meerjarenbudgetten ter beschikking te stellen.

In deze nota wordt een voorstel hiertoe gedaan.

Nu geen orde herstellen is ons inziens geen optie: het betekent dat we dan in de toekomst met een nog zwaardere last worden geconfronteerd. Uitstel van onderhoudswerk leidt, met name op het gebied van verhardingen, tot aanzienlijke meerkosten bij latere uitvoering. Daarnaast heeft de gemeente een zorgplicht die, wanneer er niet in redelijke mate invulling aan wordt gegeven, ertoe leiden kan dat eventuele schadeclaims dienen te worden gehonoreerd. In 2006 werden 4 maal zo veel claims gehonoreerd als in 2005.

Achtereenvolgens wordt gerecapituleerd hoe we met civiele budgetten omgaan in de gemeente, waarna per onderdeel wordt samengevat welke de financiële consequenties zijn van het door een inhaalslag op standaard brengen van de onderhoud status en welke de gevolgen zijn voor de meerjarenbudgetten om deze status vervolgens vast te houden.

2. Civiele budgetten - opbouw

De civiele budgetten vallen in de gemeentelijke Planning en Control-cyclus onder hoofdfunctie 2 (Verkeer, Vervoer en Waterstaat) en bevatten de volgende objecten: .

GBN	Object	Nadere omschrijving
210.01	Bruggen	Onderhoud en beheer houten en betonnen bruggen.
210.02	Wegen	Onderhoud en beheer van element/asfaltverhardingen en wegmarkeringen.
210.03	Gladheidsbestrijding	Spreekt voor zich
210.39	Onkruidvrij houden van straten	Onkruidbestrijding op verhardingen.
210.40	Reiniging wegen	Mechanische reiniging via inzet veegmachine.
210.50	Openbare Verlichting	Aanleg, beheer en onderhoud lichtmasten.
211.01	Verkeersregulering	Onderhoud en beheer VRI's
211.10	Verkeersmaatregelen	Aanpassen verkeerssituatie bij gewijzigde omstandigheden.
211.11	Verkeersborden en tekens	Aanleg en onderhoud.
212.01	Openbaar vervoer	Wet Personenvervoer. Beleidsadvisering.
223.01	Veerdiensten	Pontje Merenwijk-Leiderdorp
240.01	Waterwerken	Vaarten en sloten op diepte en schoon houden. Onder controle van HHR. Oeverbeschermingen aanleggen.

De onderhoudsproblematiek waarvan hier gewag wordt gemaakt speelt zich met name af in de GBN's 210.01 (Bruggen), 210.02 (Wegen) en 240.01 (Waterwerken).

In dit stuk zijn potentiële effecten van de keuraanpassing van het HHR op duikers niet meegenomen. Hierover zal separaat worden gerapporteerd, na overleg met het HHR..

De civiele werkzaamheden zoals hierboven vermeld raken aan het bestaansrecht van een gemeente als bestuurlijke, lokale laag. Zij zijn met recht een kerntaak.

3. Civiele budgetten – Lessen

De afgelopen jaren zijn de vastgestelde civiele budgetten ontoereikend geweest om de noodzakelijke onderhoudsactiviteiten te bekostigen. Deze conclusie is niet altijd even hard en duidelijk als in de vorige zin vermeld, geformuleerd. Gevoegd bij het feit dat de effecten van tekortschietende onderhoudswerkzaamheden pas na verloop van g eruime tijd zichtbaar worden, heeft dat geresulteerd in onvoldoende bestuurlijke druk om bezuinigingsingrepen te weerstaan. Keuzes in het nalaten van onderhoud werden vooral op financiële en veel minder op operationele gronden gebaseerd.

Op de hiervoor vermelde terreinen heeft recentelijk een uitputtende en minutieuze inventarisatie van de onderhoudsstatus plaatsgevonden. Op grond van geobjectiverde, in de branche gebruikelijke, normen, zijn zowel de kosten van de hier voorgestelde inhaalslag als de kosten van daaropvolgend planmatig meerjaren onderhoud geraamd. U wordt verzocht in te stemmen met het ter beschikking stellen van de daarmee gemoeide bedragen.

Wij stellen daarnaast voor deze detail rapportage als basis te nemen voor een jaarlijkse “soll-ist” vergelijking, op te stellen door Gemeentewerken, neergegoten in een verslag, dat vervolgens als grondslag kan dienen voor de definitieve vaststelling van het relevante deel van de begroting en meerjarenraming.

Als externe check stellen wij vervolgens voor elke 2 jaar een externe partij een objectieve CROW-inspectie te laten houden. (op een vergelijkbare wijze als gedaan werd in de detail rapportage die U hierbij aantreft).

Wij zijn van mening dat daarmee het raamwerk is geschapen dat Raad en College in staat stelt om op objectieve wijze en met oog voor detail waar nodig, transparant terzake tot besluitvorming te komen.

4. Wegen – Inventarisatie Arcadis

Door het Ingenieursbureau Arcadis is een complete inventarisatie gemaakt van de staat van onderhoud van Verhardingen in de Leiderdorpse buitenruimte. De basis hiervan is de CROW-methodiek geweest. Voor de resultaten van deze inventarisatie wordt kortheidshalve verwezen naar het bijgevoegde onderzoeksrapport. U vindt hierin tevens de gebruikte normen.

Arcadis is in haar rapport zeer duidelijk over waar het aan schort.

Op de inventarisatie is een maatregeltoets uitgevoerd door Arcadis in samenwerking met de afdeling Gemeentewerken. Deze maatregeltoets is gebaseerd op klachten van bewoners - meer specifiek over straten en wegen waar jarenlang vele klachten over binnen zijn gekomen maar die op basis van CROW geen aanpassing behoeft.

Op basis van het rapport Arcadis is duidelijk dat de gemeente, wil men overgaan naar een planmatig rationeel onderhoud, voor een forse investering staat.

Opmerkelijk gegeven uit de Arcadis -rapportage is dat het meerjaren beschikbare deelbudget voor wegen vrij goed aansluit bij wat noodzakelijk is voor een rationeel wegbeheer, mits er een stevige inhaalslag wordt uitgevoerd. De financiële last van deze inhaalslag is €1.650.000. Praktisch gesproken zal deze inhaalslag in een periode van iets minder dan 3 jaar kunnen worden uitgevoerd. Sneller kan eenvoudigweg niet. Het halve dorp zou afgezet moeten worden.

Het samen laten vallen van onderhoud aan rioleringen en bestratingen is geen optie. De staat van onderhoud van rioleringen is niet slecht.

5. Hubrechtsplein

Eind 2005 is tot volle tevredenheid van de bewoners de Hoofdstraat in twee fasen heringericht. Het nabijliggende Hubrechtsplein is echter sinds jaar en dag een buitenruimte-technisch zorgelijke plek. De inrichting van het plein sluit niet aan bij de in Leiderdorp gangbare kwaliteit. Het plein trekt tegenwoordig ook steeds meer sociale problematiek aan. Bewoners klagen vaak en terecht.

Begin 2006 is door de afdeling Gemeentewerken verkend wat een make-over zou moeten kosten, uitgaande van enige aannames vooruitlopend op een IBO -project. De kredietraming was ruim €145.000,-. Van dit bedrag kan via IBO een coherent plein worden neergelegd.

Het Hubrechtsplein is door Arcadis in 2008 aangewezen om gedeeltelijk te herstraten. Arcadis gaat echter uit van instandhouding en niet van ruimtelijke ontwikkeling. Instandhouding is in 2008 gecalculeerd op €23.000,-.

Voorgesteld wordt het door Arcadis gecalculeerde herstraatbedrag aan te vullen tot €145.000,-. Een deel van hiervan is beschikbaar uit het resterende krediet herinrichting

Hoofdstraat (€39.000,-). De delta met de Arcadis-raming is dan €83.000,-. Dit bedrag wordt geactiveerd en in 25 jaar afgeschreven. De kapitaalslasten bedragen dan €7.000,- per jaar.

6. Duurzaam veilig

Enige tijd geleden is besloten om de Leiderdorpse wegen duurzaam veilig in te richten. In Raadsbesluit d.d. 13-05-2003 is besloten dat er in het najaar van 2003 een nadere prioritering en invulling zou volgen. Medio 2005 is een Atlas Wegcategorisering gepresenteerd en vervolgens tot uitgangspunt van beleid genomen.

Invoering van duurzaam veilig zonder gelijktijdige onderhoudsinspanning is financieel niet verstandig. De kosten van een dergelijke inrichting zijn het laagst wanneer daar in de reguliere onderhoudswerkzaamheden rekening mee wordt gehouden. Derhalve staan we bij de besluitvorming over uitvoering van onderhoudswerkzaamheden voor de keuze duurzaam veilig mee te nemen of niet.

De gevolgen van de Atlas (met name duurzaam veilig inrichten) zouden worden gedekt uit de aanbestedingsvoordeel IVVP en enige subsidies. Deze dekkingen zijn echter ook gebruikt voor de reconstructie van de Van der Valk -Bouwmanweg en het Kruispunt Spanjaardsbrug. Tevens bleek het aanbestedingsvoordeel bij nader inzien minder groot (meerwerk). Er is geen resterend budget (meer) binnen IVVP voor Duurzaam Veilig.

Er zijn inmiddels via het concept duurzaam veilig andere belijningen geplaatst (zie PS -weg en Engelendaal) en deelwijken ingericht als 30 -kilometer zone (zie Gallaslaan).

Duurzaam veilig inrichten is geen wettelijke verplichting, maar een politieke keuze. Met name de Leyhof vraagt geregeld om verkeersmaatregelen, terwijl de onderhoudssituatie van de bestratingen geenszins slecht te noemen is (zie rapport Arcadis). Overigens is Leyhof wel geprioriteerd in genoemd B&W -besluit van medio 2005.

Kort en goed is ook hier sprake van een budgettekort om het besluit tot duurzaam veilig inrichten waar te kunnen maken.

Het is niet eenvoudig een raming van de meerkosten van duurzaam veiliginrichting boven de normale herstraatkosten te maken. Recente ervaring van de inrichting van de Gallaslaan wijst uit dat ten opzichte van de reguliere en extra benodigde budgetten met een opslag van 13,5% moet worden gerekend. Gemeentewerken gaat uit van ongeveer 20 constructies in het dorp.

Aangezien we, conform het voorgaande, de inrichting van duurzaam veilig ook meenemen in het wegwerken van het achterstallig onderhoud, betekent dit een opslag van 13,5% over het inhaalbudget (een bedrag van €240.000,- in 3 jaar).

Voor de reguliere onderhoudsbudgetten (voor de komende 5 jaar €3.414.000,-) betekent dat een extra benodigd jaarbedrag van €92.000,-.

7. Bruggen - situatie

Ook de bruggen zijn geïnventariseerd door Arcadis. Ook hier is de onderhoudsstatus, althans waar het de houten bruggen betreft, alarmerend . Naar het rapport wordt korthedshalve verwezen.

De bruggen in Leiderdorp zijn wijksgewijs geplaat st. Een logische gang van zaken, gezien het gestage uitbreidingsproces van de gemeente. De meeste bruggen zijn ruim 25 jaar oud. Na 30 jaar is, overigens uitgaand van beter basismateriaal dan geregeld in Leiderdorp is gebruikt, veelal een grootschalige renovatie dan wel vervanging aan de orde.

Het huidige onderhoud van houten bruggen vindt tot dusverre op ad-hoc basis plaats. Het onderhoud van betonnen bruggen geeft geen reden voor majeure beleidswijzigingen.

8. Houten bruggen – de cijfers

Voor de cijfers wordt korthedshalve verwezen naar de bijlage. In deze bijlage worden naast de bruggen tevens de beschoeiingen besproken. Beschoeiingen komen onder punt 9 aan de orde.

Ook voor wat betreft houten bruggen adviseert Arcadis een inhaalslag uit te voeren voor de eerste twee jaren. Dit kost volgens Arcadis €824.100,-. Deze inhaalslag zal eind 2008 afgerond moeten zijn.

Dit bedrag wordt geactiveerd in 25 jaar afgeschreven. De kapitaals lasten bedragen vanaf 2009 €70.000,-, waarvan €40.000,- reeds in de begroting is opgenomen.

Vanaf 2009 wordt €135.000,- poer jaar geïnvesteerd in de vervanging van bruggen . De kapitaalslasten bedragen €11.000,- per jaar en worden gecumuleerd in de begroting opgenomen.

9. Beschoeiingen - situatie

De situatie rond beschoeiingen overtreft in ernst die van Verhardingen en Bruggen.

In de productenraming staat bij 240.01 als taakomschrijving aangegeven *het onderhouden en waar nodig aanbrengen van oeververdedigingen, opdat afkalving wordt tegengegaan*.

Binnen 240.01 behoort ook het adequaat baggeren (vaarten en sloten op diepte houden) tot de taken (zie elders in dit stuk). Slechts een klein deel van het budget is beschikbaar voor beschoeiingen (rond de €15.000,- per jaar).

Daarmee kan 125-150 *meter* beschoeiing per jaar worden vervangen.

Binnen de gemeente Leiderdorp is er ruim 35 kilometer aan beschoeiingen; 26 *kilometer* is volgens Arcadis de komende 10 jaar aan vervanging toe. 13 Kilometer moet tussen nu en 2 jaar worden vervangen.

Een deel hiervan (ongeveer een derde) is onder beheer van het Hoogheemraadschap. Er lopen dienaangaande besprekingen met het Hoogheemraadschap.

Beschoeiingen zijn van een ander karakter dan Verhardingen en Bruggen. Een gat in de weg of een brug leidt tot directe aandacht van burgers, bestuurders en ambtenaren. Er is namelijk sprake van directe fysieke gevaren. Schade aan beschoeiingen valt minder op. Dientengevolge hebben beschoeiingen laag op de beheeragenda gestaan. Ook het budget was daarvoor ten enenmale ontoereikend.

Het onderhoud van de beschoeiingen van hoofdwatgangen ligt bij het Hoogheemraadschap. Hoofdwatgangen zijn *naar huidige inschatting* goed voor ongeveer 33% van de oeververdedigingen in Leiderdorp. Dit percentage moet nog met het Hoogheemraadschap worden afgestemd. Het rapport aangaande de beschoeiingen zal aan het Hoogheemraadschap worden gezonden ter signalering.

10. Beschoeiingen – keuze

Arcadis gaat uit van vervanging van bestaande beschoeiingen door soortgelijke beschoeiingen. Dat zal echter niet voor alle situaties de meest gewenste oplossing zijn.

Het lijkt verstandig, mede gelet op de grote financiële inspanning die een dergelijke actie zal vergen, nadrukkelijk te overwegen meer te gaan werken met populairdere natuurlijke oeververdedigingen. Met name op locaties als de Houtkamp is dit een zeer verdedigbare keuze. Ook het Hoogheemraadschap propageert overigens de keuze voor natuurvriendelijkere oevers.

Het ligt voor de hand een dergelijke optie te bespreken tijdens het komende structurele overleg met de groenbelangenorganiseringen over het Groenstructuurplan. Het te maken beleid op oeververdedigingen kan dan als upgrading in het binnenkort te herijken Groenstructuurplan worden geïntegreerd. Gemeentewerken zal hiertoe de nodige capaciteit aan overleg en beleidsvoorbereiding leveren.

Dit beleid kan de basis vormen van het inzicht krijgen in aanleginvesteringen (hoger bij fysieke beschouwingen) en onderhoudskosten (hoger bij natuurvriendelijke oevers).

Wij zijn er bij de inschatting van de bedragen gemoeid met de inhaalslag en de bedragen voor structureel onderhoud in de vervolgjaren van uitgegaan dat een mix van fysieke beschouwingen en natuurvriendelijke oevers het resultaat zal zijn van bovenvermelde overwegingen. Dat maakt het, samen met de nog niet uitonderhandelde verantwoordelijkheidsmix tussen gemeente en Hoogheemraadschap op dit moment enigszins riskant uitspraken te doen over de benodigde bedragen.

Onze beste inschatting voor de inhaalslag:

Van de 13,4 kilometer oeververdediging in slechte staat is ongeveer tweederde de verantwoordelijkheid van de gemeente. Dat is 8,9 kilometer. Deze 8,9 kilometer kan deels gemuteerd worden in een natuurvriendelijke oever. We gaan uit van 33%. Dan resteert 5,9 kilometer aan fysieke oeverbescherming.

Arcadis gaat uit van gemiddeld €128,- kosten per meter aanleg van oeverbescherming (de zogenaamde kale eenheidsprijs plus VAT en staartkosten aanbesteding). Deze cijfers aaneen betekent dat de gemeente voor een inhaalinvestering van €760.000,-.

Het maken van beleid en afstemming met het Hoogheemraadschap kosten tijd. Het is daarom realistisch deze inhaalslag uiterlijk medio 2009 afgerond te hebben. Van genoemd bedrag kan €45.000,- gedekt worden uit bestaand budget. Dan is een extra bedrag nodig van €715.000,- voor de jaren 2007 tot en met 2009.

Onze beste inschatting voor het regulier onderhoud:

We hebben in totaal 35 kilometer beschoeid met harde oeverbescherming. Van deze 35 kilometer oeververdediging is ongeveer tweederde de verantwoordelijkheid van de gemeente. Dat is 23,3 kilometer. Deze 23,3 kilometer kan deels gemuteerd worden in een natuurvriendelijke oever. We gaan ook hier uit van 33%. Dan resteert 15,6 kilometer aan fysieke oeverbescherming.

Een oeverbescherming gaat gemiddeld 25 jaar mee. Per jaar dient dan 622 meter te worden vervangen. Dit vergt een regulier onderhoudsbudget van €80.000,- per jaar. Het huidige budget is €15.000,-. De delta is hier €65.000,- per jaar structureel.

11. Baggeren – situatie

In 1998 is het baggerproject voor het bebouwde gebied van de gemeente van start gegaan. Zes jaar lang werd gebruik gemaakt van een baggerboot, een persleiding en het slibdepot aan de Hoogmadeseweg.

Tot circa 2002 was een Pbt-vergunning ("Procesbeschrijving Toetsingsformulier") voldoende, daarna was een WM-vergunning noodzakelijk (Wet Milieubeheer). Het proces hiertoe is in gang gezet, maar werd afgebroken door de toenmalige portefeuillehouder omdat tegelijkertijd een WM-vergunningaanvraag liep voor het project "Zandwinning en slibberging Doeshaven, Munnikenpolder". Alleen incidenteel is er sindsdien nog gebaggerd, terwijl het baggerplan 1998 niet afgerond is.

Het slibdepot aan de Hoogmadeseweg is daarom verlaten. Sindsdien is baggeren vele malen duurder geworden, omdat de opgegraven bagger met vrachtauto's naar een commerciële verwerkingslocatie moet worden gereden.

Om de eerder gestarte gemeentecyclus af te maken, dienen de wijken Binnenhof en Voorhof en de parken Houtkamp en Bloemerd gebaggerd te worden.

Bij het niet baggeren van sloten ontstaan milieuproblemen zoals stank op momenten dat het polderpeil op de laagste stand staat en als voor het maaien van waterplanten met een maaiboot wordt gewerkt. Door omwoeling ontstaat zuurstofloos water waardoor vissen sterven.

Het waterschap normeert de diepte van een watergang op minimaal 40 centimeter onder het polderpeil. De keur van het waterschap bepaalt voorts dat 2 x per jaar moet worden geschoond (d.w.z. maaien van de waterbegroeiing) om de doorstroming te garanderen terwijl een teveel aan bagger ook invloed heeft op de doorstroming. Hoofdzakelijk burgers klagen wanneer niet tijdig wordt gebaggerd.

12. Baggeren – cijfers

In het kader van de subsidieregeling "Subbied" van het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA) is het mogelijk om 33% van de uitvoeringskosten vergoed te krijgen. Deze subsidie wordt verleend op basis van werkelijk gemaakte kosten en achteraf uitbetaald. De subsidie moet binnen drie jaar gematerialiseerd worden.

Enige tijd geleden is een baggerplan (zie bijlage uitvoeringsplan) en een subsidieaanvraag opgesteld. Het is een samenwerkingsverband tussen de gemeente en het Hoogheemraadschap.

De afdeling Gemeentewerken heeft nadien een goedkoper alternatief uitgewerkt waarin in het extern opgestelde baggerplan nog geen rekening is gehouden. Deze optie bleek pas na oplevering van het rapport. Het omvat een forse bezuiniging op de verwerkingskosten door kleine plaatselijke baggerdepots in te richten.

Gemeentewerken verwacht geen vergunningstechnische problemen bij de inrichting van depots in de parken Houtkamp en Bloemerd. De bagger zal van een redelijk schone klasse zijn (1 of 2). Ter informatie: ook het Hoogheemraadschap laat dit type bagger indrogen op de kanten.

In de wijken is het inrichten van depots geen optie.

Het afmaken van de eerste ronde levert de volgende kosten op:

Watervak(ken)	Wijk	Kosten ex. bezuiniging	Bezuiniging door depots	Reële kosten
24 t/m 31	Binnenhof en Voorhof	€ 207.300,-	€ 0,-	€ 207.300,-
8,9 en 10	Houtkamp	€ 632.240,-	€ 542.240,-	€ 90.000,-
40	Bloemerd	€ 172.550,-	€ 147.550,-	€ 25.000,-
Totaal				€ 322.300,-
Subsidie 33%				-/- € 107.400,-
Kosten Gemeente				€ 214.900,-

Bij voltooiing van deze vakken is in de gehele gemeente overal 1 x gebaggerd . Zoals gesteld betreft dit een in 1998 gestarte ronde, waarmee een fors stuk achterstallig onderhoud wordt ingehaald.

Het structureel planmatig onderhoud dient als volgt te worden ingevuld.

Een totale baggeronde van de gemeente kost bij benadering € 2.9000.000,-. Het is noodzakelijk om elke 15 jaar een ronde te doen. Voor de gewone wijken is het niet goed mogelijk om met relatief goedkoper baggerdepots te werken. Een jaarschijf is dan € 193.000,-. Er is € 45.000,- per jaar beschikbaar.

We mogen er niet van uitgaan dat momenteel beschikbare subsidies ook in de verdere jaren beschikbaar zijn. De benadering in deze is conser vatief.

Dit betekent het volgende:

- Per 2008 dient de voorziening jaarlijks extra gevuld te worden met een bedrag van € 148.000,-. Dit naast de reeds bestaande € 45.000,-.
- Tussen 2008 en 2023 wordt aldus een voorziening opgebouwd van bijna € 2.900.000,-.
- Uitgaande van startpunt 2008, is in 2023 is de gehele gemeente weer een keer gebaggerd.

- Bagger wast aan en na 13-17 jaar heeft zich voldoende bagger gevormd om weer een ronde te beginnen. Onderstaande planning is zoveel mogelijk gestretched met het oog op het doteren aan de voorziening en de noodzakelijke termijnen aan baggeren.
- Het tweede deel (Binnenhof, Voorhof, Bloemerd en Houtkamp) start in 2022 (=15 jaar na 2007).

Jaar	Cumulatieve Dotatie	Wijk
2007		Inhaalslag Houtkamp, Bloemerd, Binnenhof, Voorhof
2008	€ 193.000	
2009	€ 386.000	
2010	€ 579.000	
2011	€ 772.000	
2012	€ 965.000	
2013	€ 1.158.000	
2014	€ 1.351.000	Leyhof
2015	€ 1.544.000	Kerkwijk, Oranjewijk
2016	€ 1.737.000	Resterende wijken ten Oosten van PS-weg
2017	€ 1.930.000	Ouderzorg, Zijlkwartier
2018	€ 2.123.000	Schansen & Dreven, Baanderij
2019	€ 2.316.000	Buitenhof
2020	€ 2.509.000	Heerlijk Recht
2021	€ 2.702.000	Voorhof, Binnenhof
2022	€ 2.895.000	Houtkamp, Bloemerd, Driegatenbrug

In de op 2022 volgende jaren kan dan de stretching verder doorgevoerd worden waardoor baggeren (nog) meer een reguliere jaarlijkse taak wordt. Er wordt dan jaarlijks gebaggerd. Tevens staat het stelselmatig onderzoeken van de goedkoopste verwerkings- en opslagwijze.

13. Gebouwen

Binnen de gemeente wordt gewerkt aan een Nota Accommodatiebeleid. In deze nota worden beheerkaders voorgesteld, die eenduidigheid en helderheid moeten verschaffen tussen de gemeente en gebruikers van gemeentelijke gebouwen en terreinen.

Binnen Gemeentewerken wordt gewerkt met het Beheerprogramma Planon. Planon is niet alleen een softwarepakket. Het bedrijf Planon schouwt periodiek de staat van onderhoud en geeft aan wat er wanneer moet gebeuren. Hiervan wordt een directieraming aangeleverd.

De resultaten van de laatste schouw zijn bijgevoegd. Slechts een aantal dure interventies ten bate van het Gemeentehuis en de Muzenhof zijn om bekende redenen niet volledig opgenomen. Dat geldt tevens voor de sportaccommodaties en scholen.

Begin 2007 wordt het nieuwe Planon geïnstalleerd. Dan kunnen ook de gerealiseerde onderhoudswerken en de volgens de nieuwe schouw noodzakelijke onderhoudswerken gematcht worden.

Uit de laatste schouw is duidelijk geworden dat in 2006 een achterstand is opgelopen, die hier met name financiële en organisatorische redenen heeft. Hierdoor dient in 2007 een extra inspanning te worden geleverd. Planon schat de ze meerkosten voor het jaar 2007 in op € 27.000,-.

Daarnaast verwachten we dat de verzekeringsmaatschappijen nadere eisen zullen stellen op het gebied van aanvullende brandwerende maatregelen. Voorgesteld wordt om € 25.000,- per jaar aan budget hiervoor op te nemen.

14. Speelplaatsen - situatie

Sinds 1997 is het Attractiebesluit van kracht. Via dit Attractiebesluit worden (onder meer) eisen gesteld aan de staat van onderhoud aan speelvoorzieningen.

Naar de staat van alle speelplaatsen is een gespecialiseerde schouw uitgevoerd door het Bureau SpeelTopVeilig (zie bijlage). Dit bureau heeft aangegeven hoeveel het de gemeente zou kosten om de speelplaatsen conform het Attractiebesluit in te richten en te onderhouden. SpeelTopVeilig acht de eenmalige kosten van een dergelijke actie ruim €150.000.

Leiderdorp beschikt over een groot aantal speelplaatsen. Sommige liggen er goed bij, sommige zijn compleet overwoekerd door openbaar groen.

In de begroting van 2006 is aangegeven dat er 10 speellocaties gerenoveerd zouden worden op basis van het Attractiebesluit. Abusievelijk is er vanuit gegaan dat daarmee de helft van de speellocaties voldoet aan dit besluit. Dit blijkt na de schouw van SpeelTopVeilig niet het geval. Van de 94 speellocaties voldoen er inmiddels 12 volledig en 10 zijn er deels in orde gebracht.

15. Speelplaatsen – cijfers

De volgende aannames zijn gedaan:

- Een besluit tot renovatie van een vijftal (veelgebruikte) speellocaties. Deze renovatie vindt plaats begin 2007. Er zullen integraal met omwonenden keuze's worden geformuleerd, die dan voorgelegd worden aan B&W. De kosten hiervan kunnen worden gedragen door het beschikbare budget 2006 (doorgeschoven) en 2007.

- Het naleven van de verplichtingen voortvloeiende uit het Attractiebesluit door een inhaalslag te maken; kosten €153.000,-. Deze inhaalslag gaat uit van instandhouding van alle speelplaatsen. Voor de meerkosten (grondverontreiniging, herstel omliggend terrein; zie Kostenraming SpeelTopVeilig) is het verstandig rekening te houden met een bedrag van €17.000,-). De totale inhaalkosten zijn dan €170.000.
- Momenteel is jaarlijks €43.000,- beschikbaar voor reguliere renovatie en onderhoud. Vanzelfsprekend worden deze gelden conform het Attractiebesluit besteed. Dat is voldoende mits de inhaalslag kan worden gemaakt.

16. Openbaar Groen

In de onlangs vastgestelde begroting is een structurele bezuiniging ingaande 2008 ingeboekt op openbaar groen van €328.000,-.

De afdeling Gemeentewerken heeft inmiddels een dermate ordening in de financiële en operationele procesgang van openbaar groen dat de bezuiniging ook reeds per 2007 kan worden geïmplementeerd. De besparing die hiermee wordt gerealiseerd kan aangewend worden om de W4-groenexploitatie te dekken.

Het Groenstructuurplan zal in 2007 door de afdeling B&P herijkt worden. Het overleg met de groenbelangen-groeperingen zal tezelfdertijd herstart worden. De inzet is duidelijk, echter de beschikbare middelen geven – geconfronteerd met de schone deelplannen en ambities in het Groenstructuurplan - aanleiding tot zorg. Er is zelfs geen grove raming beschikbaar van de kosten van implementatie. Wat wel duidelijk is, is dat de beschikbare fondsen waarschijnlijk niet toereikend zullen zijn om de ambities waar te maken.

Voorgesteld wordt daarom de bezuiniging op het Openbaar Groen reeds per 2007 te laten ingaan. De afdeling Gemeentewerken heeft hiertoe reeds de personele middelen op orde gebracht.

Wat betekent deze bezuiniging per 2007 inhoudelijk?

Er is uitgegaan van eenzelfde areaal en beheercategorieënverdeling in de gemeente. De kern van de bezuiniging zit in de verlaging van de bewerkingsgraad en de frequentie van onderhoud. Beide variabelen worden 1 klasse lager vastgesteld. In het bijgevoegde overzicht is te zien wat dit betekent in termen van tijdsbesteding van mensen en middelen. En daarmee kosten voor de gemeente. Deze actie draagt grofweg de helft bij aan de bezuiniging van €328.000,-.

De andere helft is gevonden in de beheerbudgetten van het openbaar groen. Hierin zijn forse aanbestedingsvoordelen gehaald. Deze zullen kunnen worden bestendig. Daarnaast is het toezicht op aannemers sinds enige tijd beter georganiseerd. De gemeente neemt haar rol als opdrachtgever serieuzer.

Ook zijn andere methoden geïmplementeerd. Voorbeeld hier van is het chemisch gaan bestrijden van onkruid. Dit is goed voor een bezuiniging van rond de €70.000,- per jaar. Bij continuering van deze methode wordt ook deze bezuiniging structureel .

Als laatste is er een ordening aangebracht tussen beheer en uitvoeringsbudgetten. Beheerbudgetten worden niet langer gebruikt om tekorten in de uitvoering te compenseren. De uitvoering is op orde, de ruimte in de beheerbudgetten kan hiermee vervallen.

In de bijlage is alles in tabel weergegeven.

Dit alles betekent niet dat de gemeente de ogen moet sluiten voor mogelijkheden voor omvorming van bewerkelijke soorten naar minder bewerkelijke soorten. Aan de andere kant staan we een verdere verschraving van het groen niet voor.